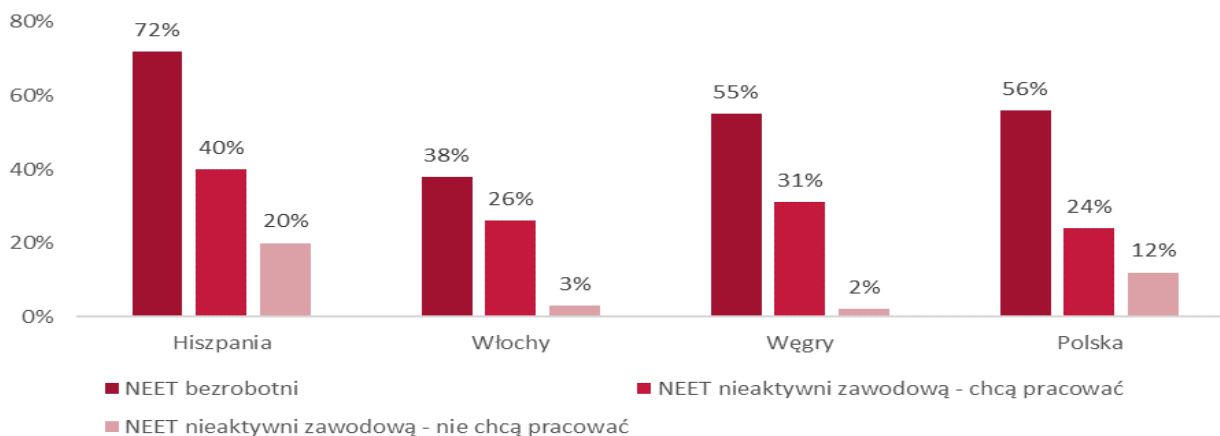

Jak dotrzeć ze wsparciem do młodych osób z grupy NEET

Program „Gwarancje dla młodzieży” pomógł znaleźć pracę ok. 30 milionom młodych ludzi w krajach UE w latach 2015 – 2021. Duża grupa osób, do której był skierowany, z niego jednak nie skorzystała. Dlatego nowa edycja programu, „Pomost do zatrudnienia”, kładzie większy nacisk na wspieranie publicznych służb zatrudnienia w docieraniu do większej liczby młodych ludzi, szczególnie tych bardziej oddalonych od rynku pracy.

W 2019 r. odsetek młodych osób niepracujących i nieuczących się (NEET) zarejestrowanych w urzędach pracy (UP) był relatywnie wysoki w Hiszpanii, gdzie wyniósł nieco ponad 50%. Jednak na Węgrzech, we Włoszech i w Polsce, tylko jedna na cztery osoby z grupy NEET była zarejestrowana w UP¹. Oznacza to, że większość pozostaje poza rejestracją i nie korzysta ze wsparcia. Zachęcenie tych osób do rejestracji może zapobiec ich dalszemu oddalaniu się od rynku pracy oraz poprawić efektywność Gwarancji dla Młodzieży.

Wykres 1. Odsetek młodych osób z grupy NEET zarejestrowanych w urzędach pracy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych LFS za 2019 r.

¹ Dane prezentowane w niniejszym opracowaniu pochodzą z raportów przygotowanych przez partnerów z Włoch, Hiszpanii, Węgier i Polski. W raportach krajowych wykorzystywano dane Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, dane administracyjnych, dane z badań ankietowych przeprowadzonych wśród pracowników UP, oraz badań eksperymentalnych przeprowadzonych w ramach projektu. Zrealizowano również przegląd literatury. Wszystkie raporty dostępne są na stronie: <http://yepartnership.ibs.org.pl/publications>.

IMPLEMENTED BY:

The „Youth employment partnerSHIP” project is funded by Iceland, Liechtenstein and Norway through the EEA and Norway Grants Fund for Youth Employment.

Dlaczego osoby z grupy NEET nie rejestrują się w UP?

Przyczyny można znaleźć zarówno po stronie postaw młodych osób, jak i niewystarczających działań UP. Do tych pierwszych zaliczyć można np. niskie zaufanie do instytucji publicznych, obawę przed stygmatyzacją, przekonanie o niskiej jakości oferty urzędów pracy lub po prostu brak wiedzy na temat różnych programów, z których mogą skorzystać. Do drugich zaliczyć można brak zdolności UP do efektywnego wspierania osób niezarejestrowanych, trudności w identyfikowaniu lokalnych instytucji oraz nawiązywaniu z nimi długotrwałych relacji. Brakuje również form wsparcia dostosowanych do potrzeb różnych grup NEETów. Brak zachęt dla pracowników UP do prowadzenia działań w tym obszarze może również prowadzić do niskiego poziomu rejestracji.

Wspieranie osób nieaktywnych zawodowo pozwoli dotrzeć do grupy, która dotychczas rzadko korzystała ze wsparcia.

Jedna grupa wydaje się być szczególnie istotna: osoby nieaktywne zawodowo, które deklarują chęć pracy. Osoby te nie pracują ze względu na różne bariery (np. obowiązki opiekuńcze, chorobę lub niepełnosprawność, zniechęcenie). Potrzebują one instrumentów wsparcia, które odpowiadają na ich potrzeby. Młode osoby nieaktywne zawodowo, które deklarują, że obecnie nie chcą pracować również powinny być postrzegane jako potencjalni klienci urzędów pracy. Duża część tych osób (szczególnie w Polsce i na Węgrzech) to kobiety, które wycofały się z rynku pracy ze względu na obowiązki związane z wychowywaniem dzieci.

Będą one chciały wrócić na rynek pracy na dalszym etapie. Osoby te są często poza zasięgiem UP, chociaż mogłyby brać udział w różnego rodzaju szkoleniach przygotowujących je do wejścia na rynek pracy w przyszłości. Wspieranie osób nieaktywnych zawodowo nie jest tradycyjnym zadaniem UP. Większość pracowników tych instytucji zgadza, że należy wspierać osoby niepracujące i nieuczące się będące poza rejestrami. Znacznie mniej twierdzi, że jest to zadanie UP. Nasze badanie pokazało, że postawy pracowników są powiązane z ich działaniami, dlatego zmiana postaw jest kluczowa. Mogą oni brać przykład z innych państw UE, które wprowadzają działania skierowane do osób nieaktywnych zawodowo.

Więcej danych i badań na temat osób z grupy NEET pozwoli lepiej poznać ich potrzeby.

Dokładne informacje na temat charakterystyki tej grupy, przyczyn pozostawania bez pracy, przepływów na rynku pracy mogą być gromadzona na poziomie krajowym i lokalnym, a następnie wykorzystywane do dostosowywania wsparcia do różnych potrzeb. UP powinny uzyskać wsparcie, które zwiększy ich potencjał w tym zakresie.

Dzięki współpracy ze szkołami można wesprzeć młode osoby na wczesnym etapie.

Współpraca z nauczycielami pozwala UP dotrzeć do młodych osób z ofertą aktywizacyjną jeszcze zanim wejdą na rynek pracy. Badania pokazały, że pracownicy UP w Polsce i na Węgrzech spotykają się z uczniami lokalnych szkół, najczęściej tymi, którzy niebawem wejdą na rynek pracy, niekoniecznie tymi wymagającymi większego wsparcia. Tylko

IMPLEMENTED BY:

The „Youth employment partnerSHIP” project is funded by Iceland, Liechtenstein and Norway through the EEA and Norway Grants Fund for Youth Employment.

nieliczne UP wymieniają się ze szkołami danymi na temat uczniów, śledzą proces przejścia ze szkoły na rynek pracy, czy monitorują sytuację zawodową osób z większymi potrzebami.

Współpraca z lokalnymi organizacjami może zwiększyć zasięg oddziaływania UP. Lokalne organizacje pozarządowe często mają kontakty, wiedzę, doświadczoną kadrę i wyższy poziom zaufania niż UP. Inne lokalne organizacje, jak np. instytucje pomocy społecznej wspierają osoby z problemami na co dzień. Pracownicy UP są w kontakcie z tymi organizacjami, ale wspólne projekty należą do rzadkości. Co więcej, pracownicy PES rzadko współpracują z organizacjami, które bezpośrednio współpracują z osobami młodymi (np. organizacjami sportowymi, kulturalnymi, religijnymi), a także z trudną młodzieżą (np. ośrodkami wychowawczymi).

Świadczenie usług poza urzędem pozwoli dotrzeć do osób mieszkających na terenach oddalonych od UP. Może zostać to osiągnięte przy użyciu mobilnych lub stacjonarnych punktów informacyjnych, oddziałów zamiejscowych, czy uczestniczeniu w wydarzeniach lokalnych. Nasze badania pokazały, że pracownicy UP promują ofertę aktywizacyjną poza urzędem, najczęściej w ramach targów pracy i edukacji, nieco rzadziej uczestniczą w lokalnych wydarzeniach (np. sportowych czy kulturalnych). Takie działania podejmują zazwyczaj raz lub dwa razy do roku. Znacznie rzadziej wykorzystuje się stacjonarne lub mobilne punkty informacyjne, które umożliwiają świadczenie usług rynku pracy osobom, które mieszkają na terenach wiejskich. Badanie

przeprowadzone w Hiszpanii pokazało, że kiedy urząd mieści się blisko potencjalnych klientów, są oni bardziej skłonni skorzystać ze wsparcia.

Wykorzystywanie mediów społecznościowych pozwoli dotrzeć do osób młodych kanałami komunikacji, których używają na co dzień. W Polsce ok. 40% UP deklarowało wykorzystywanie mediów społecznościowych do promocji Gwarancji dla Młodzieży. Zaledwie 23% monitorowało efektywność kampanii promocyjnych. To sugeruje, że większość UP nie monitoruje czy ich wiadomości docierają do potencjalnych odbiorców.

Budowanie zaufania pomiędzy UP a odbiorcami ich działań jest kluczowe. Informacje na temat oferty aktywizacyjnej powinny być przekazywane przez zaufane instytucje oraz być wspierane przez inne działania, które pomagają osobom niepracującym pokonać różne bariery z którymi się mierzą.

Więcej informacji można znaleźć na stronie:
<http://yepartnership.ibs.org.pl/publications>

IMPLEMENTED BY:

The „Youth employment partnerSHIP” project is funded by Iceland, Liechtenstein and Norway through the EEA and Norway Grants Fund for Youth Employment.

Publikacja powstała w ramach projektu „Youth Employment PartnerSHIP”, który ma na celu przeciwdziałanie bezrobociu wśród osób młodych. Badamy w nim efektywność instrumentów wsparcia ludzi młodych, którzy nie pracują się i nie uczą w czterech krajach: Polsce, Hiszpanii, we Włoszech i na Węgrzech. Projekt finansowany jest przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię, w ramach EEA and Norway Grants Fund for Youth Employment (Funduszu na Rzecz Zatrudnienia Młodzieży EEA i Funduszy Norweskich) i współfinansowany ze środków na naukę w latach 2018-2022, przyznanych na realizację projektu międzynarodowego.

IMPLEMENTED BY:

The „Youth employment partnerSHIP” project is funded by Iceland, Liechtenstein and Norway through the EEA and Norway Grants Fund for Youth Employment.

